

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Ortak Yaşamlı Hayvanlar Eşleme Kartları

Bu sayımızda ortak yaşamlı hayvanların yer aldığı kartlar hazırladık. Kartlardaki kare kodları akıllı telefon ya da tabletinizden okutarak ortak yaşamlı hayvanlarla ilgili ayrıntılı bilgiyi dinleyebilirsiniz.

Ortak Yaşamlı Hayvanlar Eşleme Kartları'yla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları kartonlardan ayırıp karıştırın. Resimli yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları ikişer ikişer açın. Açtığınız iki kartta ortak yaşam süren iki hayvan varsa bu kartları eşleştirerek

kenara ayırın. Açtığınız kartlarda yer alan hayvanlar ortak yaşamlı değilse kartları kapatın ve başka iki kart açın. Bu şekilde ortak yaşamlı hayvanları bulmaya çalışın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Amazon Yağmur Ormanları'ndaki kelebekler, yaşamaları için gerekli bazı mineralleri sarı benekli Amazon nehir kaplumbağasının gözyaşlarını içerek karşılar. Bu durum nehir kaplumbağasına bir zarar vermez.

Siğirkuşları; gergedan, zebra gibi hayvanların üzerine konarak bu hayvanların derilerinde yaşayan kene ve diğer parazitleri yer. Böylece siğirkuşları beslenmiş, zebra ve gergedanlarsa parazitlerden kurtulmuş olur.

Nil timsahları, ağızları açık bir şekilde güneşlenirken Mısır cılibıtı adı verilen kuşlar, timsahların ağızlarının içine konar ve dişlerinin arasında kalan minik et parçalarını yer. Böylece Mısır cılibıtları beslenmiş olur. Nil timsahlarının ağızlarının içi temizlenmiş olur ve bu şekilde hastalıklara karşı korunurlar.

Remora balıkları, başlarının üst kısmındaki vantuz benzeri yassı alan sayesinde köpek balıklarının gövdelerine tutunur. Böylece enerji harcamadan okyanusta hızla yol alır. Köpek balığı beslenirken düşen besin artıklarını ve köpek balığının derisindeki parazitleri yerler. Köpek balıkları da parazitlerden temizlenmiş olur.

Bitkilerin öz suyuyla beslenen yaprak bitleri, şeker açısından zengin bir sıvı salgılar. Bazı karınca türleri yaprak bitlerinin salgıladığı bu sıvıyla beslenir. Bu karıncalar da yaprak bitlerini olumsuz hava koşullarından ve avcı hayvanlardan korur. Ayrıca yaprak bitlerini solmuş bitkilerden sağlıklı bitkilere taşırlar.

Siğir balıkçılları; siğir, gergedan, fil gibi bazı hayvanlarla birlikte dolaşır. Bu büyük hayvanlar hareket ettiklerinde böcekler ve bazı küçük hayvanlar rahatsız olup kaçışmaya başlar. Siğir balıkçılları da hareketlenen bu hayvanları avlar. Bu durum siğir, gergedan ya da fillere herhangi bir zarar vermez.

Denizsakayıkları genellikle deniz tabanındaki kayaklıklara tutunur ve çok fazla hareket etmez. Bu nedenle bitki sanılsa da aslında bir deniz hayvanıdır. Palyaço balıkları, denizsakayıklarının zehirli dokunaçlarından etkilenmez ve onların arasında avcı hayvanlardan gizlenir. Denizsakayıklarına besin sağlayan palyaço balıkları, denizsakayıklarının dokunaçlarını da parazitlerden temizler.

Görme duyusu çok gelişmemiş olan tabanca karidesleri deniz tabanında çok iyi oyuk açabilir. Açtıkları oyuklarda hem kaya balıkları hem de kendileri yaşar. Bu oyuklar kaya balıklarının avcı hayvanlarından gizlenmesi için çok işe yarar. Oyuğun dışındayken de tabanca karidesleri, kaya balıklarıyla birlikte hareket ederek kendini tehlikeli durumlardan korur.

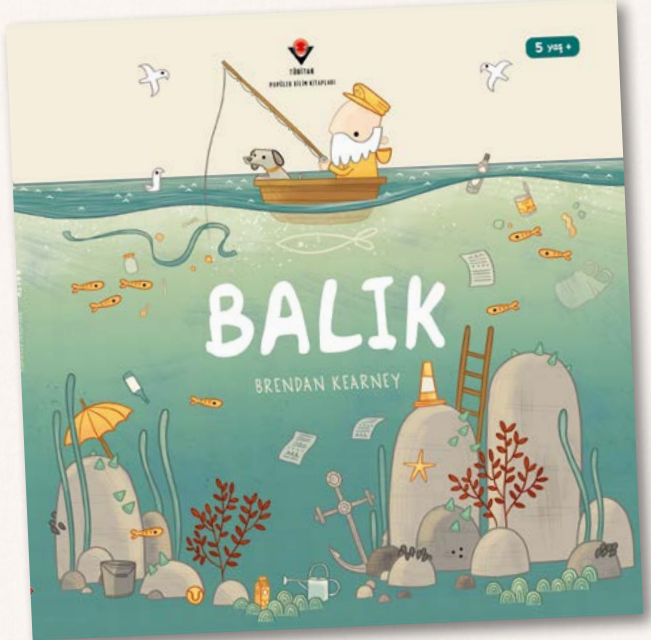

Kızıl ağaçkakanlar genellikle ağaç karıncalarıyla, ağaç karıncalarıysa kuş yumurtalarıyla beslenir. Ama kızıl ağaçkakanlar yumurtladığında yumurtalarını bir ağaç karıncası kolonisinin yuvasına koyar. Kolonideki karıncalar bu yumurtalara zarar vermez. Ağaçkakan da hem bu ağaç karıncası kolonisine zarar vermez hem de başka ağaçkakanların zarar vermesini engeller.

Kübra Kara

Denizleri Korumak İçin Neler Yapmalı?

Sizin için seçtiğimiz *Balık* adlı bu resimli kitap, denizlerimizi kirlilikten korumak için büyük küçük herkesin bir şeyler yapabileceğini anlatıyor. Kitabın başkahramanları Bahri Amca ve köpeği Sandık, açık denizde balık tutmaya gittiklerinde hiç de hoş olmayan bir sürprizle karşılaşılıyor. Çöpler! Plastik poşetler, şişeler... Denizde yüzen bir sürü çöp! Tüm gün hiç balık yakalayamıyorlar ama denizden topladıkları çöplerle küçük teknelerinin içinde minik bir dağ oluşuyor. Çöpleri sahile getirdiklerindeyse kendilerine "sahil koruyucuları" adını veren bir grup çocuk ve yetişkin, Bahri Amca'nın teknesini kıyıya çekmesine yardım ediyor. Sonrasında Bahri Amca, bu çöplerden geri dönüştürülebilecekleri geri dönüşüm kutularına atarak, onarılabilecekleri onararak ve kalanları yeniden değerlendirmenin yollarını bularak sahilde bir dönüşümün başlamasına önayak oluyor. Ailesi ve arkadaşları da ona katılınca, bir süre sonra deniz daha temiz hâle gelmeye

ve denizdeki canlıların sayısı çoğalmaya başlıyor.

TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları'ndan çıkan *Balık* adlı bu güzel kitabı, Brendan Kearney yazıp resimlemiş. Türkçe çevrisiyse Özlem Köroğlu'na ait.

Aslı Zülal